

ÉLŐÁLLAT ÉS HÚS

Tartalom

Piaci jelentés	1
Ábrák	3
Táblázatok	8
Külföldi piaci információk ..	11

Osztályvezető:

Dr. Tunyoginé Nechay
Veronika

Összeállította:

Dr. Stummer Ildikó
E-mail: Stummer@akii.hu

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország
H-1093 Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (0036) 1 476 6093
(0036) 1 476-6092
Fax: (0036) 1 217 8111
Internet: www.akii.hu
<https://pair.akii.hu>

PIACI JELENTÉS

A vágósertés termelői ára nem változott számottevően az előző hetekben, továbbra is 363 Ft/kg körül alakult (1. ábra). Az árak csaknem 20 százalékkal magasabbak az előző év azonos időszakának árainál. A 2. ábrán jól látszik, hogy a sertésárak májustól történő emelkedése nyár közepére megállt, augusztusban néhány forinttal mérséklődtek az árak, szeptemberben pedig nem történt változás.

Az Európai Unió sertés piacán, az előző két hétben mérséklődő árakkal találkozhattunk. Az ár csökkenése különösen Németországban volt erőteljes (5. táblázat). A Hannoveri Árutózsde a piaci árak alakulásához hasonló tendenciák figyelhetők meg, mivel a különböző határidőre szóló jegyzések tovább csökkentek az elmúlt hetekben. A harminckilencedik héten, novemberi lejáratra még 1,44 euró/kg, ugyanakkor a negyvenegyedik héten már csupán 1,42 euró/kg értéken zártak a jegyzések. Távlabbi határidőkre vonatkozóan folyamatos csökkenés tapasztalható, februári lejáratra a negyvenegyedik héten már csak 1,36 euró/kg volt a sertések ára. Az EU sertés piacán az áresés a jelenlegi bőséges kínálattal függ össze, október közepétől azonban már kisebb kínálatra számítanak, ezért az árak várhatóan stabilizálódnak. Mivel Magyarországon stagnáltak az árak, az EU átlagában pedig csökkenés volt, a hazai árak ismét magasabbak az uniós átlagárnál (7-8. ábra).

Magyarországon a sertéshúsok értékesítési ára nem változott lényegesen az elmúlt néhány hétben (5. ábra), a csontos sertéshús ára szeptemberben 1 százalékkal volt alacsonyabb, mint egy hónappal korábban (6. ábra), ugyanakkor a belföldi értékesítésben kisebb részarányt képviselő szalonnás és bőrös sertéshús értékesítési ára 2 százalékkal emelkedett a piaci árinformációs rendszerhez tartozó adatszolgáltatók körében. A húskészítmények értékesítési árát is többnyire 1-2 százalékos növekedés jellemezte. A sertéshúsok fogyasztói árának emelkedése 1 százalék körüli volt szeptemberben.

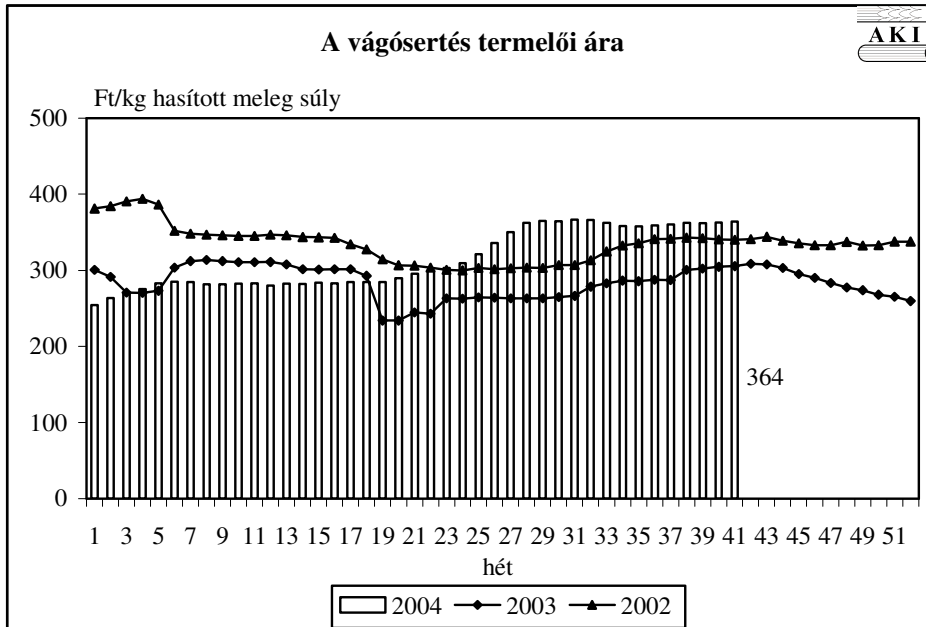
A vágómarha termelői árát kisebb nagyobb ingadozások jellemzik hétről hétre (3. ábra), ugyanakkor a havi árakat tekintve folyamatos növekedés figyelhető meg az Európai Unióhoz történő csatlakozás után (4. ábra). A marhaárak májustól 10 százalékkal emelkedtek. A vágómarha termelői árának növekedése együtt járt a marhahúsok értékesítési árának emelkedésével. A csontos marhahús negyedben (eleje, hátulja) termék értékesítési ára 15-17 százalékkal emelkedett az EU-hoz történő csatlakozás utáni időszakban.

Piaci jelentésünk végén az Európai Unió élőmarha és marhahús piacán az év hátralévő időszakában, valamint a 2005-ben várható tendenciákról adunk közre bővebb összeállítást. A cikk egyik fő megállapítása, hogy az EU régi tagállamaiban erős kereslet mutatkozik a 10 új csatlakozó országból származó élőmarha és marhahús iránt. Az erősödő exportkereslet, valamint a folyamatosan emelkedő marhaárak hosszabb távon kedvező hatást

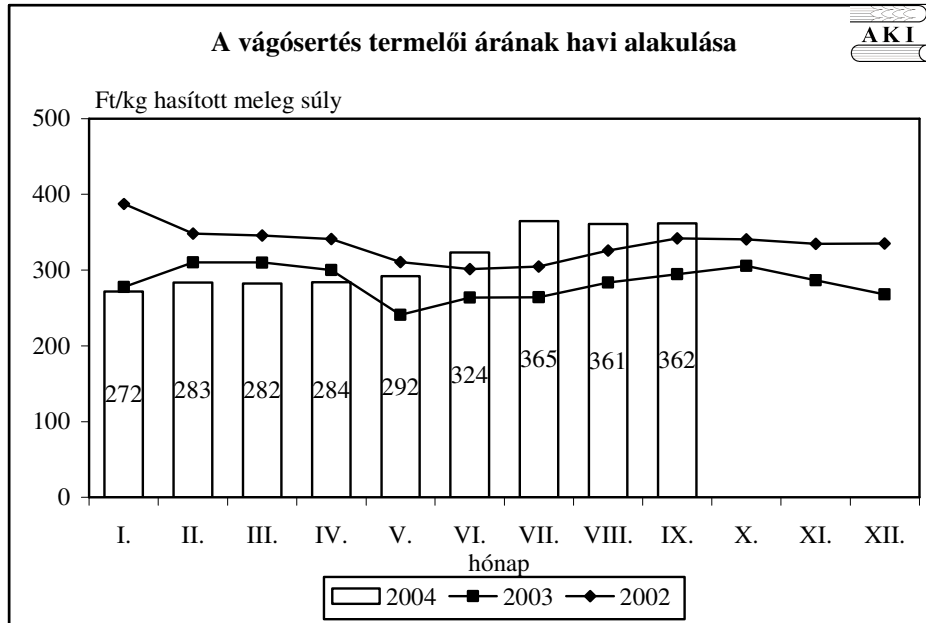
gyakorolhatnak a magyarországi marhaágazatra, mivel az állatállomány és ezzel együtt a termelés növekedését eredményezhetik.

A vágóbárányok ára folyamatosan emelkedett az előző hónapokban. Az árinformációs rendszer adatszolgáltatói körében (vágóhidak és exportőrök), szeptemberben 565 Ft/kg élősúly volt a bárányok átlagos ára, mely az előző hónaphoz viszonyítva 5,5 százalékos emelkedést jelentett. Az Európai Unióban a könnyű bárányok ára emelkedett, a 13 kg-nál nagyobb vágott súlyú nehéz bárányok ára pedig mérséklődött az utóbbi hetekben (7. táblázat).

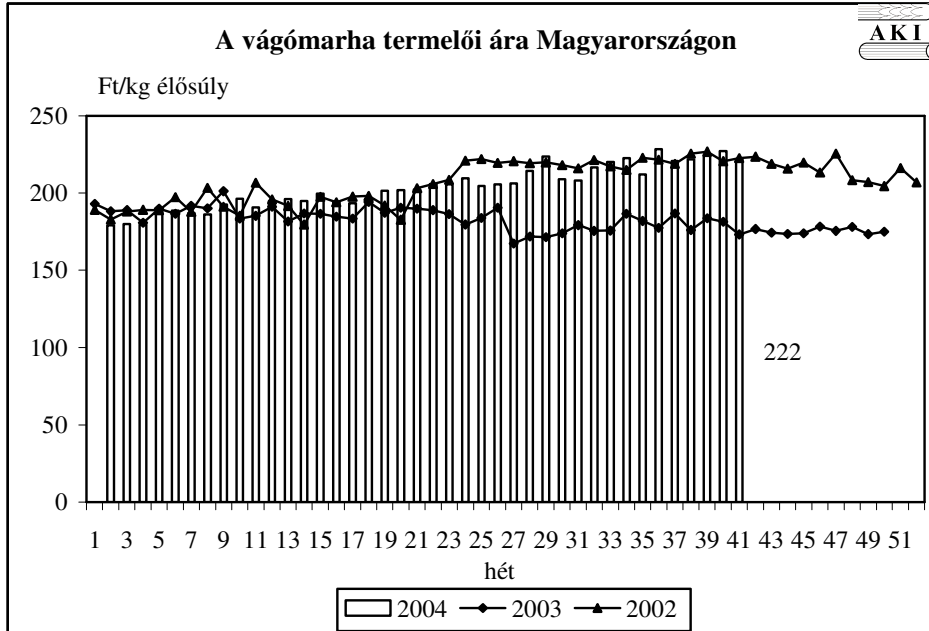
1. ábra

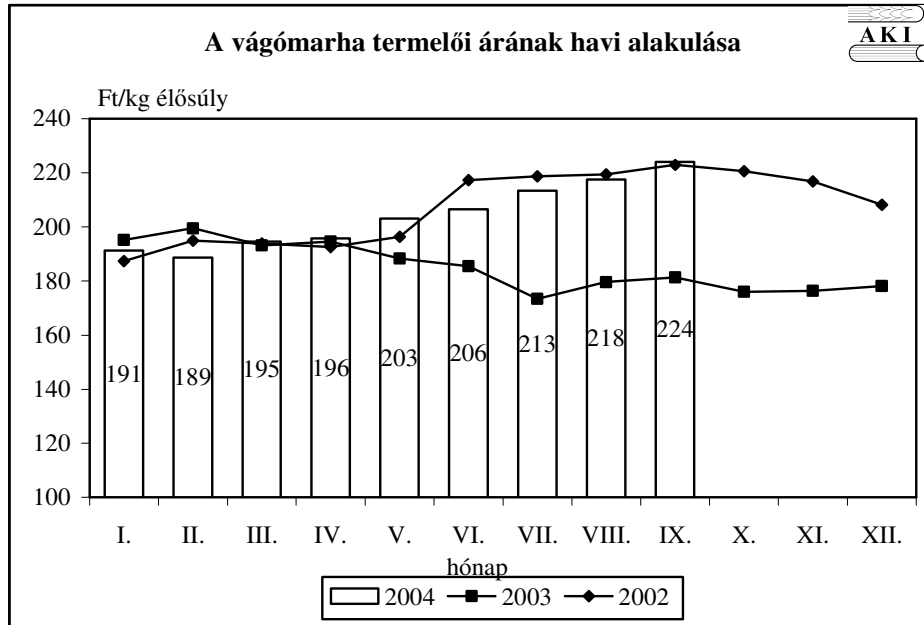
2. ábra

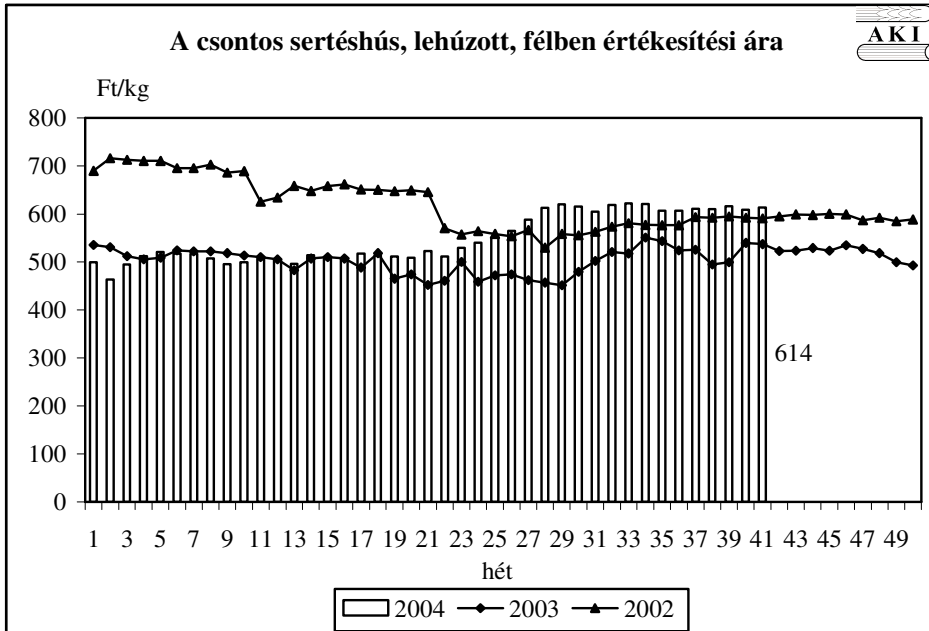
3. ábra

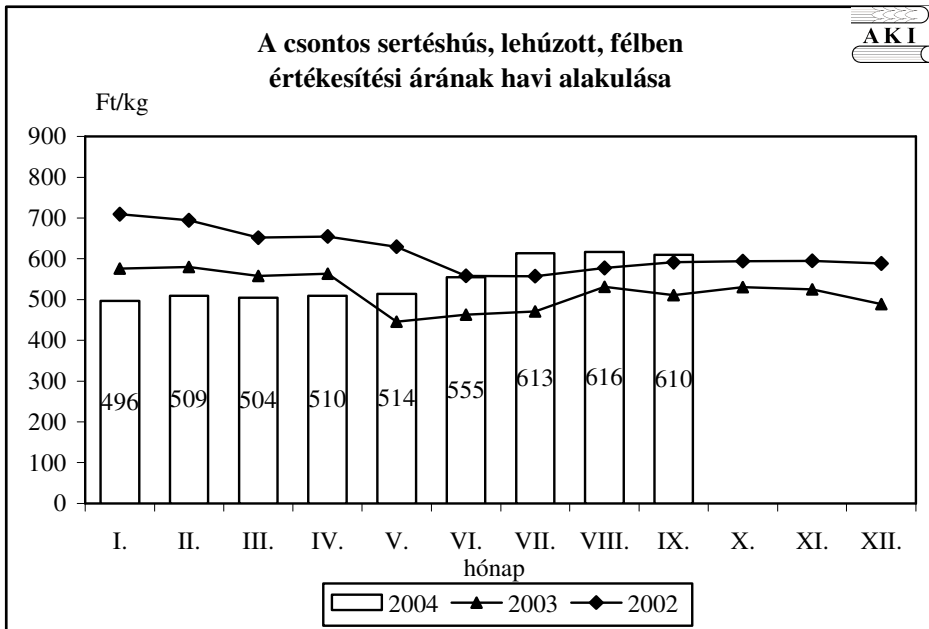
4. ábra

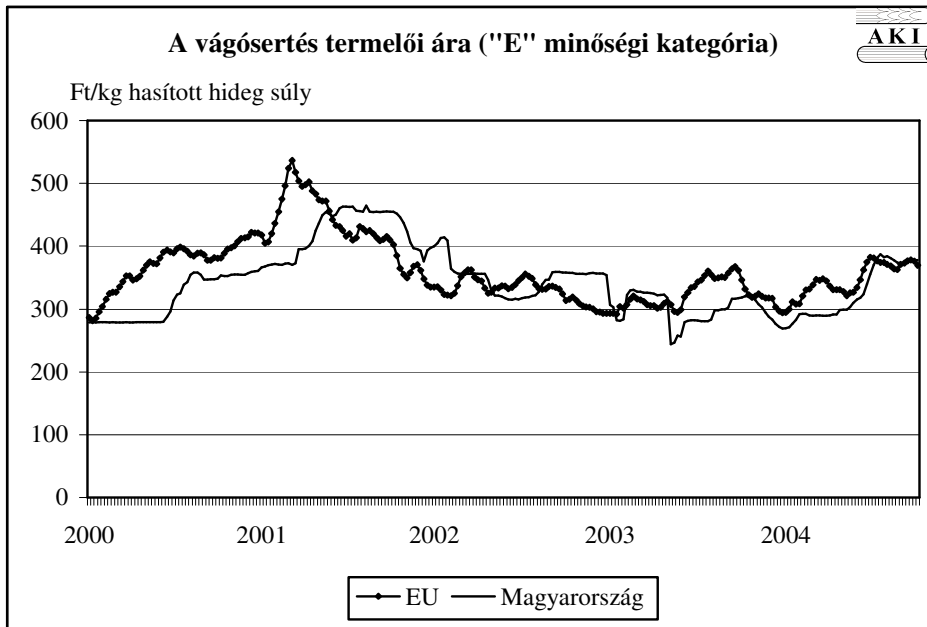
5. ábra

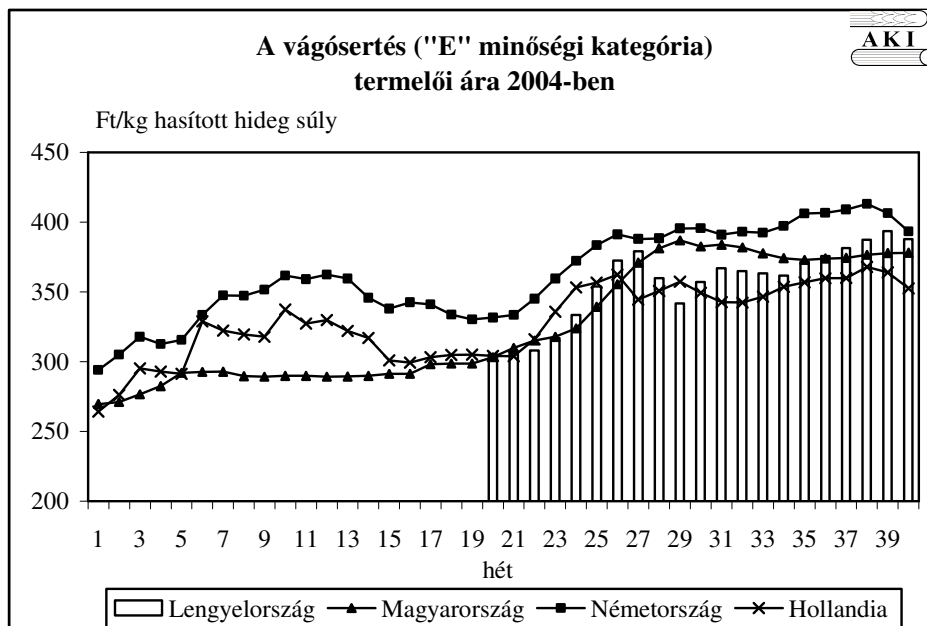
6. ábra

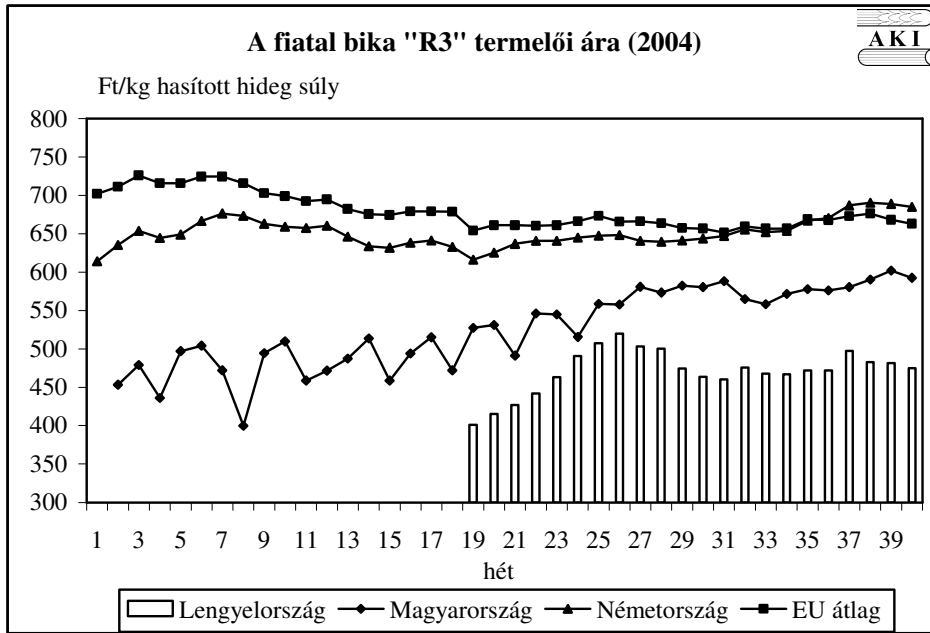
7. ábra

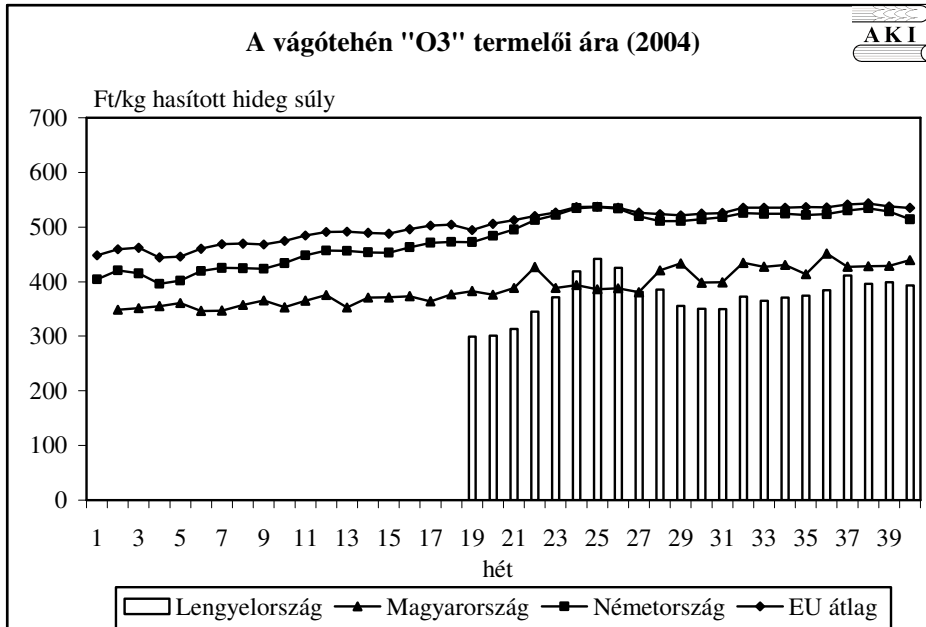
8. ábra

9. ábra

10. ábra

A VÁGÓÁLLATOK TERMELŐI ÁRA A 41. HÉTEN

Megnevezés	Minőségi kategória	Mértékegység	2003 41. hét	2004 40. hét	2004 41. hét	2004.41.hét/ 2003.41.hét (%)	2004.41.hét/ 2004.40.hét (%)
Vágósertés	E	Ft/kg hasított meleg súly	320,19	370,59	370,00	115,56	99,84
	Valamennyi kategória*		305,32	362,75	364,34	119,33	100,44
Fiatal bika	E-P	db	-	59	83	-	140,68
		hasított meleg súly (kg)	-	16401	22656	-	138,14
		Ft/kg hasított meleg súly	-	534,17	538,15	-	100,74
Vágótehén	E-P	db	-	678	813	-	119,91
		hasított meleg súly (kg)	-	207729	239652	-	115,37
		Ft/kg hasított meleg súly	-	414,32	403,59	-	97,41
Vágóüsző	E-P	db	-	322	247	-	76,71
		hasított meleg súly (kg)	-	84637	60592	-	71,59
		Ft/kg hasított meleg súly	-	501,09	521,33	-	104,04
Vágóbárány	13-35 kg élősúly	db	-	2822	4294	-	152,16
		Ft/kg élősúly	-	585,33	569,17	-	97,24

* S-P, Nem minősített, M1

**A NYERS HÚSOK ÉS A HÚSKÉSZÍTMÉNYEK FELDOLGOZÓI
ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRA A 41. HÉTEN**

Termékek megnevezése	Mérték- egység	2003 41. hét	2004 40. hét	2004 41. hét	2004.41.hét/ 2003.41.hét (%)	2004.41.hét/ 2004.40.hét (%)
Csontos marhahús frissen, negyedben, eleje	tonna	13,23	2,51	4,13	31,22	164,54
	Ft/kg	553,36	600,60	617,97	111,68	102,89
Csontos marhahús frissen, negyedben, hátulja	tonna	19,53	6,16	8,07	41,31	131,01
	Ft/kg	548,43	698,00	675,92	123,25	96,84
Csontos sertéshús, lehúzott, félben (fej, láb és farok nélkül)	tonna	297,69	178,59	106,82	35,88	59,81
	Ft/kg	536,96	608,14	613,56	114,27	100,89
Szalonnás és bőros sertéshús, félben (fejjel,lábbal,farokkal)	tonna	186,49	34,30	44,03	23,61	128,36
	Ft/kg	387,50	459,32	447,53	115,49	97,43
Sertés párizsi, egészben	tonna	224,11	208,07	209,19	93,34	100,54
	Ft/kg	408,27	437,79	449,72	110,15	102,72
Marha párizsi, egészben	tonna	22,12	26,67	20,95	94,68	78,56
	Ft/kg	761,82	659,50	746,49	97,99	113,19
Mübeles virsli, sertéshúsból	tonna	125,49	108,27	134,46	107,15	124,19
	Ft/kg	438,57	432,00	441,85	100,75	102,28
1/2 kg-os étkezési sertézsír, csomagolt	tonna	267,28	114,94	87,37	32,69	76,01
	Ft/kg	140,61	247,77	302,23	214,95	121,98
Olasz felvágott, egészben	tonna	64,78	82,01	72,38	111,73	88,26
	Ft/kg	482,98	491,45	516,25	106,89	105,05
Leccsókolbász	tonna	132,93	152,56	178,01	133,91	116,68
	Ft/kg	343,97	324,75	354,27	102,99	109,09
Gépsonka (formázott, főtt)	tonna	37,68	29,00	27,68	73,45	95,44
	Ft/kg	843,64	887,86	890,45	105,55	100,29
Főtt császárszalonna (csont nélkül)	tonna	94,21	47,34	67,44	71,59	142,47
	Ft/kg	738,10	818,52	800,47	108,45	97,79

3. táblázat

**A HÚSIPARI TERMÉKEK FOGYASZTÓI ÁRAI
2004. október 12.**

Ft/kg

Termék	Auchan	CBA	Coop	Cora	Interspar	Match	Plus	Tesco
Marha hátszín	-	-	-	-	-	-	-	1549
Marha rostélyos	1199	-	-	-	-	-	-	1299
Marha szegy	599	-	-	599	-	-	-	599
Sertés karaj rövid, csontos	1149	1059	1069	1199	1099	949	989	1159
Sertés tarja	1099	799	859	999	899	779	819	899
Sertés comb, csont nélkül	959	899	1019	999	959	869	929	979

4. táblázat

**LEGGYAKORIBB MALACÁRAK AZ ÉLŐÁLLAT PIACOKON
2004. 41. hét
Ft/darab**

	Pécs	Debrecen	Hódmezővásárhely	Győr
Malac 15 kg-ig	6000	8000	9000	-
Malac 15-25 kg	8000	12000	11000	8500

KÜLFÖLDI PIACI INFORMÁCIÓK

5. táblázat

Vágósertés termelői árak az Európai Unió országaiban ("E" minőségi kategória)

Ft/kg hasított hideg súly*

országok	2004				Változás a 40. héten az előző héthez képest
	37. hét	38. hét	39. hét	40. hét	
Belgium	374,50	379,41	376,70	367,70	-9,00
Csehország	374,75	385,56	390,75	397,21	6,46
Dánia	324,24	323,28	327,79	327,79	0,01
Németország	409,19	413,23	406,45	393,29	-13,16
Észtország	364,70	364,57	362,94	363,38	0,44
Görögország	444,53	442,21	439,34	439,48	0,14
Spanyolország	363,31	357,15	349,92	341,16	-8,76
Franciaország	358,33	359,80	357,47	352,65	-4,82
Írország	338,80	337,27	335,90	334,21	-1,69
Olaszország	453,96	452,46	443,41	433,86	-9,55
Ciprus	396,68	395,56	384,51	385,28	0,77
Lettország	351,91	353,20	379,73	375,91	-3,82
Litvánia	400,06	398,93	408,87	413,00	4,13
Luxemburg	414,57	413,90	409,73	402,96	-6,77
Magyarország	374,51	376,60	377,81	378,00	0,19
Málta	401,65	400,27	397,48	397,17	-0,31
Hollandia	360,02	367,99	364,08	352,38	-11,69
Ausztria	407,10	412,48	407,81	393,79	-14,02
Lengyelország	381,55	387,35	393,63	387,89	-5,74
Portugália	375,75	367,25	364,86	355,12	-9,75
Szlovénia	373,11	382,04	388,85	391,94	3,09
Szlovákia	363,28	376,73	385,18	386,98	1,80
Finnország	328,10	331,14	328,58	334,95	6,37
Svédország	344,20	343,30	342,50	348,73	6,23
Anglia	356,51	351,34	349,33	349,08	-0,26
EU	376,94	378,36	376,16	369,40	-6,76

Forrás: EU Bizottság, AKI

* Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán:

37. héten 1 euró = 248,84 Ft

38. héten 1 euró = 248,14 Ft

39. héten 1 euró = 246,53 Ft

40. héten 1 euró = 246,61 Ft

Vágómarha termelői árak az Európai Unió országaiban
(Fiatal bika "R3" minőségi kategória)

Ft/kg hasított hideg súly*

országok	2004				Változás a 40. héten az előző héthez képest
	37. hét	38. hét	39. hét	40. hét	
Belgium	514,43	513,65	509,87	509,37	-0,50
Csehország	544,58	556,44	552,94	555,58	2,64
Dánia	695,35	704,24	703,28	711,63	8,35
Németország	687,02	690,62	689,00	685,06	-3,94
Észtország	389,33	—	393,42	—	—
Görögország	930,66	916,53	919,24	913,96	-5,28
Spanyolország	655,79	668,37	649,34	644,79	-4,55
Franciaország	679,33	679,90	677,96	678,18	0,22
Írország	643,65	640,87	629,22	617,73	-11,49
Olaszország	763,69	767,17	753,77	738,35	-15,42
Ciprus	—	—	—	—	—
Lettország	336,88	418,56	394,73	385,21	-9,52
Litvánia	—	—	—	—	—
Luxemburg	686,97	701,57	724,80	688,78	-36,02
Magyarország	580,86	590,17	602,02	592,83	-9,19
Málta	806,79	804,04	798,39	797,78	-0,62
Hollandia	614,93	640,50	611,49	634,13	22,64
Ausztria	700,09	702,34	699,92	700,27	0,35
Lengyelország	497,41	482,74	481,46	474,97	-6,49
Portugália	703,47	690,82	693,00	692,23	-0,76
Szlovénia	624,38	628,37	624,99	626,99	2,00
Szlovákia	520,55	514,41	518,20	522,34	4,14
Finnország	701,33	719,13	727,03	711,27	-15,76
Svédország	582,75	569,98	549,00	539,60	-9,40
Anglia	675,21	667,11	651,45	633,25	-18,19
EU	672,83	676,19	668,17	663,05	-5,12

Forrás: EU Bizottság, AKI

* Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán:

37. héten 1 euró = 248,84 Ft

38. héten 1 euró = 248,14 Ft

39. héten 1 euró = 246,53 Ft

40. héten 1 euró = 246,61 Ft

Vágóbárány árak az Európai Unió országaiban

országok	2004				Változás a 39. héten az előző héthez képest
	36. hét	37. hét	38. hét	39. hét	
Nehéz bárány (13 kg-nál nagyobb vágott súly)					
Németország	840,04	883,73	891,24	884,38	-6,87
Spanyolország	1139,44	1135,81	1114,89	1106,85	-8,05
Franciaország	1138,82	1154,62	1148,89	1141,43	-7,45
Írország	813,83	802,81	797,77	785,77	-12,01
Hollandia	1027,00	1042,29	1014,55	1010,40	-4,14
Ausztria	1118,93	1117,29	1129,04	1101,99	-27,05
Svédország	786,33	769,99	739,18	739,98	0,80
Anglia	903,12	906,42	883,55	869,39	-14,16
Lengyelország	871,77	872,43	869,98	864,33	-5,64
EU	965,11	971,76	956,80	945,61	-11,19
Könnyű bárány (13 kg-nál kisebb vágott súly)					
Görögország	1331,82	1332,39	1327,25	1323,50	-3,75
Spanyolország	1628,58	1628,58	1604,90	1596,97	-7,92
Olaszország	1346,34	1367,48	1522,46	1505,41	-17,05
Portugália	1004,55	1020,24	1022,34	1040,36	18,02
Ciprus	1136,90	1138,32	1135,09	1127,90	-7,19
Magyarország	1196,84	1242,05	1236,86	1222,21	-14,65
EU	1462,50	1468,68	1475,08	1468,33	-6,75

Forrás: EU Bizottság, AKI

* Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán:

36. héten 1 euró = 248,65 Ft

37. héten 1 euró = 248,84 Ft

38. héten 1 euró = 248,14 Ft

39. héten 1 euró = 246,53 Ft

Az Európai Unió marhapiaca

Az EU-15 tejtermelésének folyamatos növekedése miatt 2004-ben folyamatosan csökkentették a tejelő tehenek állományát. Olaszországban emelkedett legerőteljesebben a vágások száma, hogy a tejkvótát be tudják állítani az EU által előírt szintre. A tejelő tehéntartás a legelterjedtebb az új tagállamokban, húshasznú fajtákat Lengyelországban nem tenyésztnek, ezek részaránya Csehországban és Magyarországon is kicsi.

Az EU-15-ben a húshasznú tehenállomány viszonylag stabil volt 2004-ben. Növekedett a marhaállomány Hollandiában, Spanyolországban, Portugáliában és Nagy-Britanniában, melyek kiegyenlítették a francia, német, belga, ír és osztrák állomány csökkenését. A francia és ír állomány csökkenése kisebb volt, mint ahogy azt korábban jelezték. Az új tagállamokban csökkent a marhaállomány, emelkedtek a felvásárlási árak, és a KAP biztosította támogatás eredményeként növekedtek a befektetések, melyek az elkövetkező 3-5 évben emelkedő marhahústermelést eredményeznek.

Az ágazatba történt befektetések ellenére, 2004-ben és 2005-ben még mindig alacsony borjúsámat jeleznek. A marha import az EU-15-ben várhatóan nőni fog, elsősorban az új tagállamokból várhatók szállítások. 2003-ban Lengyelország 560 ezer fiatal hizlalásra szánt állatot exportált főleg az EU-ba és Bosznia-Hercegovinába. Az új tagállamok EU-15-be irányuló exportjának csaknem felét Lengyelország adja. A kereslet csökkenése miatt az EU-15 marhaexportja visszaeshet Észak-Afrikába és Közép-Keletre, ugyanakkor Libanon, Marokkó, Algéria és Líbia felé 2004-ben enyhén nőhet a kivitel. Egyes tagállamokban, például Írországon, várhatóan csökken az export, mivel az állomány visszafutóban van és ezáltal a vágóállat ára emelkedhet. Az új tagállamokban a marhaexport csökkenését okozhatja, hogy nehezen tudják betartani az állatok szállítására vonatkozó nemzetközi előírásokat.

A vágások száma az EU-25-ben várhatóan csökkenni fog, ez különösen 2005. február után várható, amikor a marhahús vágási premizálása Belgiumban, Dániában, Németországban, Franciaországban, Írországon, Nagy-Britanniában és Svédországban lezárul. Rövidtávon azonban még nőhet a vágások száma. Az új tagállamokban, 2004-ben várhatóan csökkennek a vágások, 2005-ben pedig nem várható lényeges változás. 2003 után - amikor nőtt a tejelő tehenek vágása -, az új tagállamok megpróbálták igazodni az EU termelési előírásaihoz. Az EU-tól sok lengyel vágóhíd és feldolgozó üzem kapott kiegészítő támogatást a felszerelés korszerűsítéséhez, illetve az eszközállomány bővítéséhez. Az EU-15-ben erős kereslet van az új tagállamokból származó vágóállatra.

Marhahús

Az EU intervenciók marhahús készlete 2004 elején túlnyomórészt megszűnt. A jövőben nem várható intervenció. 2004-ben az EU-15 marhahústermelése várhatóan a 2003-as szint közelében fog maradni, annak ellenére, hogy a vágások kisebb csökkenése várható. Az átlagos vágási súlyok ugyanis emelkednek Németországban, Nagy-Britanniában és Olaszországban. 2005-ben már előreláthatólag változatlanok lesznek a vágási súlyok, a vágások csökkennek, ami alacsonyabb marhahústermelést eredményez. Az új tagállamok az EU 25 marha- és borjúhús termelésének 9 %-át adják.

Az EU-15 marhahús importja az előrejelzések szerint 2004-ben és 2005-ben is nőni fog, ennek oka elsősorban az alacsony belföldi termelés lesz. Az új tagállamok közül

Lengyelország, Magyarország, Szlovénia elégíthetik ki ezt az import keresletet, tekintettel a jó piaci helyzetükre és versenyképes áraikra. Az új tagállamok import igénye csak a jövedelmek emelkedése után fokozódhat. Lengyelországban nem termelnek jó minőségű marhahúst. 2004. május elseje után Lengyelország lemondta a jó minőségű USA-beli marhahús importját, mivel ekkor már az EU szigorú előírásai vonatkoztak az országra. Az USA-nak majd kétoldalú egyezményt kell aláírnia Lengyelországgal.

Az EU-25 marhahús exportja 2004-ben és 2005-ben csökkenni fog, habár az új tagállamokkal erősödik majd a kereskedelem. Bizonytalanok még az export lehetőségek Oroszországba és Egyiptomba. Az EU-nak meg kell állapodnia az állatorvosi előírásokról Oroszországgal. A Lengyel Állatorvosi Szolgálat 2004 augusztusában bejelentette, hogy sikerült az orosz képviselőkkel megállapodni, de csak 19 húsüzem szállíthat Oroszországba vörshúst. Ez kedvezőtlen hatással lesz Lengyelország 2004-es és 2005-ös exportjára. A Lengyel Állatorvosi Szolgálat újra felvette a kapcsolatot az orosz hatóságokkal, kiegészítő állatorvosi engedélyek ügyében.

Az új tagállamok általában több marhahúst fognak exportálni, mint importálni. Ez különösen a csatlakozás utáni időszakra lesz igaz, mivel növekszik majd a kereslet az olcsó marhahús iránt. Számos új tagállamban ugyanakkor a nagykereskedelmi árak már 30-50 %-kal is emelkedtek. Az új tagállamok belföldi fogyasztói is érzékelték az áremelkedést, mivel átlagosan 10-15 %-kal növekedtek a fogyasztói árak. Az EU csatlakozást követően, Lengyelországban az EU exportra szánt hűtött marhahús negyedben termék nagykereskedelmi ára 53 %-kal emelkedett. A termelés és a fogyasztás várhatóan stabilizálódik, és a lengyel marhahús export 2005-re várhatóan csökken, különösen akkor, ha a lengyelországi árak és az EU-15 árai közötti különbség megszűnik. Hosszú idő után újra fejlődésnek indulhat a lengyel marhaágazat, mely az EU-25 fontos termelője lesz.

Az európai fogyasztók különböző tanúsítványokat és bizonyítványokat igényelnek a harmadik országokból importált marhahúsokra, különösen vonatkozik ez a Dél-Amerikából származó termékekre. 2004-ben a marhahúsok fogyasztása az EU-15-ben úgy tűnik visszatér a BSE előtti szintre. Az új tagállamokban a marhahús fogyasztás viszonylag alacsony. A cseh kormány támogatja a marhatartást, hogy kiküszöbölje a fogyasztás csökkenésének kedvezőtlen hatásait.

Forrás: USDA

Az **Élőállat és Hús** kiadvány kéthetente jelenik meg.
A Piac-információs Szolgálat adatszolgáltatói valamint a rendszerhez még csatlakozni kívánó szervezetek számára a hozzájutás térítésmentes.

Az Élőállat és Hús kiadványon kívül kínáljuk még a

Gabona és Ipari Növények
Tej és Tejtermékek
Baromfi
Zöldség-gyümölcs és bor
kiadványokat is

A Tej és Tejtermékek kiadvány havonta jelenik meg, a többi kéthetente.

A kiadványokkal kapcsolatban részletesebb felvilágosítást ad:

Kamarásné Hegedűs Nóra, tel. 1-476-3064

Kiadványaink a hazai piaci információkon kívül tájékoztatnak a szomszédos országok és az EU piaci áráiról is. A hazai és külpiazi ártendenciák összehasonlítása, valamint a világpiaci folyamatok figyelése alapján a kiadványok megkönnyíthetik a hazai termékek piaci helyzetének megítélését és esetleg e termékek külpiacon való elhelyezését is.

KIADJA

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
H-1093 Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (0036) 1-476-6092
Fax: (0036) 1-217-8111
Internet: www.akii.hu
<https://pair.akii.hu>
E-mail: akii@akii.hu

